

Αθήνα, 1/05/2024

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Με την παρούσα πρόταση νόμου ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ καταθέτει προς ψήφιση ένα πλαίσιο μέτρων, το οποίο θα επιδράσει κατασταλτικά στους μηχανισμούς παραγωγής ακρίβειας και κερδοσκοπίας, οι οποίοι αποτελούν μείζον κοινωνικό, οικονομικό και αναπτυξιακό πρόβλημα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Ο συνδυασμός της έλλειψης ουσιαστικού ελέγχου, της κυβερνητικής πολιτικής αύξησης των δημοσίων εσόδων από τον ΦΠΑ και τους υψηλότερους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, αλλά και της ανυπαρξίας ρυθμιστικού πλαισίου του ιδιωτικού χρέους προς τράπεζες, Δημόσιο και ΕΦΚΑ, δημιουργεί ένα ασφυκτικό πλαίσιο που βυθίζει σε καθεστώς αδυναμίας διαβίωσης εκατομμύρια πολιτών και αποδομεί την αγορά, τους επαγγελματίες, τους αγρότες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, αφενός την διαρκή διόγκωση του ιδιωτικού χρέους (οι οφειλές των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων μόνο προς το δημόσιο αγγίζουν τα 155 δις ευρώ, ενώ εάν προστεθούν και τα κόκκινα χρέη σε τράπεζες και servicers το συνολικό ιδιωτικό χρέος εκτοξεύεται στα 234 δις ευρώ) και την συνεχιζόμενη διαρροή νέων επιστημόνων, τεχνιτών και εργαζόμενων στο εξωτερικό, με ρυθμούς που απειλούν κρίσιμους τομείς της οικονομίας, όπως ο τουρισμός (έλλειμμα 70.000 εργαζόμενων για την τρέχουσα τουριστική περίοδο), η αγροτική παραγωγή (έλλειμμα άνω των 100.000 εργατών γης), ενώ κρίσιμη είναι και η απώλεια στελεχών του τομέα Υγείας προς το εξωτερικό.

Είναι σαφές ότι, εάν δεν αντιμετωπιστεί δραστικά ο μηχανισμός παραγωγής εντεινόμενης ακρίβειας, ο ονομαστικός μισθός με τις όποιες αυξήσεις του θα παραμείνει αδύναμος να εξασφαλίσει την αξιοπρεπή διαβίωση του πληθυσμού.

Στο πλέγμα της ακρίβειας προστίθενται τα κόστη καυσίμων, ρεύματος και στέγασης, τα οποία επίσης αποτελούν βασικά αγαθά επιβίωσης και κοινωνικής προόδου και η πρόσβαση σε αυτά απαιτεί δραστική δημόσια παρέμβαση.

Με την παρούσα πρόταση νόμου, ο ΣΥΡΙΖΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ καταθέτει ένα ολιστικό σχέδιο αντιμετώπισης της ακρίβειας και καταστολής των μηχανισμών αισχροκέρδειας που δημιουργούν και ανατροφοδοτούν το φαινόμενο, με στόχο την εξασφάλιση της αξιοπρεπούς διαβίωσης του συνόλου των πολιτών και την θωράκιση της αξίας του ατομικού και οικογενειακού εισοδήματος από οποιαδήποτε πηγή.

Τα μέτρα χωρίζονται σε βραχείας, μέσης, και μακράς διάρκειας εφαρμογής, έως ότου διασφαλιστεί το αναγκαίο αποτέλεσμα και επικρατήσει μια νέα κανονικότητα, στοιχισμένη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Συνοπτικά, οι άξονες δράσης, τα μέτρα και οι κατηγορίες ωφελούμενων που περιλαμβάνει η παρούσα πρόταση νόμου αναγράφονται στα παρακάτω κεφάλαια.

ΑΡΘΡΟ 1

Θέσπιση ανώτατου περιθωρίου μεικτού κέρδους στα τρόφιμα, στα βιομηχανικά αγαθά και στα αγροεφόδια

Το άρθρο 1 της πρότασης νόμου αφορά στην θέσπιση ανώτατου περιθωρίου μεικτού κέρδους στους τομείς εισαγωγής/παραγωγής και εμπορίας τροφίμων και βιομηχανικών αγαθών και εισαγωγής/παραγωγής και εμπορίας αγροτικών εφοδίων και φυτοφαρμάκων.

Η πολλαπλή αυτή παρέμβαση αποσκοπεί αφενός στην καταπολέμηση της ακρίβειας και στην πάταξη της κερδοσκοπίας, αφετέρου δε στην βιωσιμότητα του παραγωγικού ιστού και ιδιαιτέρως του πρωτογενούς τομέα.

Το μέτρο αφορά σε όλο το μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας στα προϊόντα που εισάγονται ή παράγονται στην Ελλάδα και τα οποία είναι, είτε νωπά/τυποποιημένα τρόφιμα, είτε βιομηχανικά αγαθά (καταναλωτικά και διαρκή).

Το όριο αυτό, όπως και η εφαρμογή του λαμβάνει ως αναφερόμενη τιμή εισαγωγής την αντίστοιχη τιμή που δηλώνει η αλλοδαπή παραγωγός εταιρεία, κατά μέσο όρο, στις δέκα φτωχότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τα εγχωρίως παραγόμενα την μέση τιμή που προκύπτει από την μεσοσταθμική τιμή χονδρικής πώλησης των προϊόντων αυτών κατά την πενταετία που προηγήθηκε της ψήφισης της παρούσας.

Ο έλεγχος του περιθωρίου κέρδους επιβάλλεται, όχι μόνο στις τιμές πώλησης των εισαγωγών/παραγωγών στα supermarkets και καταστήματα λιανικής, αλλά και στις (τελικές) τιμές λιανικής πώλησης. Στην περίπτωση των αλυσίδων/καταστημάτων λιανικής πώλησης το περιθώριο κέρδους διαμορφώνεται με βάση το μεσοσταθμικό περιθώριο κέρδους των αντίστοιχων δέκα φτωχότερων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσαυξημένο κατά 10% προς κάλυψη των διαφημιστικών και λοιπών προωθητικών δαπανών κάθε επιχείρησης λιανικής. Το μέτρο έχει ελάχιστη διάρκεια εφαρμογής τριών (3) ετών για τις 66 κατηγορίες αγαθών που σχετίζονται με την αξιοπρεπή διαβίωση του ανθρώπου, όπως αυτές προσδιορίστηκαν με τον νόμο 5045/23. Για τα λοιπά αγαθά το μέτρο ισχύει για ένα (1) έτος από την ψήφιση της παρούσας.

Ειδικά για την κατηγορία των νωπών προϊόντων θεσπίζεται ανώτατο περιθώριο κέρδους επί των τιμολογίων αγοράς των προϊόντων από τους παραγωγούς/τυποποιητές της τάξεως του 30%, προσαυξημένο κατά τα αποδεδειγμένα κόστη μεταφοράς και αποθήκευσης προϊόντων έως την πώληση.

Ανάλογο περιθώριο κέρδους, δηλαδή της τάξης του 30% θεσπίζεται επί της αξίας CIF και για τα βιομηχανικά αγαθά μέσου ή μακρού κύκλου χρήσης και τα οποία πωλούνται, είτε μέσω αλυσίδων καταστημάτων, είτε μέσω μεμονωμένων φυσικών και ψηφιακών καταστημάτων, προσαυξημένο κατά 10% που αναλογεί στο κόστος προώθησης των προϊόντων. Σε περίπτωση

μη συμμόρφωσης, οι ποινές καθορίζονται στο αντίστοιχο περιεχόμενο και χρηματικό ύψος που περιγράφεται στο άρθρο 10 της παρούσας.

Στο άρθρο προβλέπεται επίσης η θέσπιση ανώτατου περιθωρίου μεικτού κέρδους στο μέσο όρο των δέκα φτωχότερων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις επιχειρήσεις εισαγωγής/ παραγωγής αγροεφοδίων (φυτόφαρμακα, λιπάσματα, σπόροι κλπ.) και αντίστοιχα το ανώτατο περιθώριο μεικτού κέρδους στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης αγροεφοδίων διαμορφώνεται σε ποσοστό 15% επί του τιμολογίου αγοράς από τον εισαγωγέα/παραγωγό προσαυξημένο κατά 10% για τα κόστη προώθησης των προϊόντων αυτών. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, οι ποινές καθορίζονται στο αντίστοιχο περιεχόμενο και χρηματικό ύψος που περιγράφεται στο άρθρο 10 της παρούσας.

Για την προστασία της διαδικασίας εφαρμογής των μέτρων αυτών θεσπίζεται η κατάργηση κάθε είδους επιβραβεύσεων/εκπτώσεων που παρέχονται από τους εισαγωγείς/ παραγωγούς σε μορφή προϊόντων ή πιστωτικού τιμολογίου στις συναλλαγές μεταξύ χονδρεμπόρων και λιανεμπόρων για χρονικό διάστημα αντίστοιχο της εφαρμογής κάθε μέτρου.

Προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία θα καθορίζονται τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΑΡΘΡΟ 2

Θέσπιση ανώτατου περιθωρίου μεικτού κέρδους και επέκταση Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης στα διύλιση πετρελαίου για το έτος 2023»

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 2 θεσπίζεται ανώτατο περιθώριο μεικτού κέρδους στην διύλιση πετρελαίου και την παραγωγή προϊόντων διύλισης αυτού στο ύψος του μέσου όρου των αντίστοιχων αποδεδειγμένων περιθωρίων κέρδους της Ε.Ε. αναπροσαρμοζόμενων ανά μήνα. Το μέτρο έχει προσωρινό χαρακτήρα και ισχύει για έναν χρόνο.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των εταιριών επιβάλλεται αποκλεισμός της εταιρείας από τα εθνικά και ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.

Προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος & Ενέργειας με την οποία θα καθορίζονται τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Στην δεύτερη παράγραφο αναφέρεται ότι με το άρθρο 114 του νόμου 5007/2022 θεσπίστηκε έκτακτη Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης για το φορολογικό έτος 2022. Η διάταξη στηρίχτηκε στο άρθρο 14 του του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας. Στον Κανονισμό προβλεπόταν ρητά η δυνατότητα να ληφθούν αντίστοιχα μέτρα και για το φορολογικό έτος 2023 κάτι που η κυβέρνηση επέλεξε να μη νομοθετήσει.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η επέκταση της έκτακτης Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης και για το φορολογικό έτος 2023, στα πρότυπα των οριζόμενων στον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1854.

Ο υπολογισμός του ποσού αναφοράς για την εκτίμηση των πλεοναζόντων κερδών επί των οποίων επιβάλλεται η έκτακτη Προσωρινή Εισφορά Αλληλεγγύης βασίζεται στα φορολογικά έσοδα της περιόδου 2018-2021, προκειμένου να στοχεύει επακριβώς στην επιβολή εισφοράς επί των υπερκερδών που προκύπτουν λόγω των συνθηκών στην αγορά καυσίμων.

Ο εφαρμοστέος συντελεστής για το έτος 2023 ορίζεται σε ενενήντα τοις εκατό (90%) επί των πλεοναζόντων κερδών και όχι 33%, όπως εφαρμόστηκε με το άρθρο 114 του Ν. 5007/2022.

Τέλος, δίνεται η δυνατότητα τα έσοδα από την Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης να χρησιμοποιηθούν και για τη μείωση των επιπτώσεων από τις υψηλές τιμές καυσίμων, χρηματοδοτώντας εμμέσως μέτρα όπως η μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα καύσιμα. Με τον τρόπο αυτό γίνεται δυνατή η ελάφρυνση όλων των καταναλωτών από φαινόμενα υπερκερδών στα καύσιμα.

ΑΡΘΡΟ 3

Μηχανισμός παρακολούθησης και αποτροπής υπερκερδών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας»

Με το παρόν άρθρο θεσπίζεται μηχανισμός παρακολούθησης και αποτροπής υπερκερδών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

Στόχος είναι ο προληπτικός έλεγχος των προσφορών που υποβάλλονται από τους συμμετέχοντες σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Εφόσον αυτές διαπιστωθεί ότι είναι μεγαλύτερες περισσότερο από 5% από τις διοικητικά καθοριζόμενες τιμές, οι οποίες θα καθορίζονται από Κοινή Υπουργική Απόφαση πραγματοποιείται έλεγχος των προσφορών του συμμετέχοντα για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών.

Εφόσον διαπιστωθεί ότι συστηματικά δίνονται υψηλότερες προσφορές οι οποίες δεν αντιστοιχούν στο πραγματικό κόστος παραγωγής (σταθερό και μεταβαλλόμενο), οι οποίες δεν δικαιολογούνται επαρκώς και παραβιάζουν το όριο του 5% σε σχέση με το κόστος παραγωγής, επιβάλλονται κατάλληλες διοικητικές κυρώσεις. Με εισήγηση νομοθετικών μέτρων δύνανται επίσης να επιστρέφονται τυχόν υπερκέρδη τα οποία σχηματίστηκαν εις βάρος των καταναλωτών με υπέρβαση του ποσοστού κέρδους.

Ο παραπάνω μηχανισμός θα δρα συμπληρωματικά στους ήδη υφιστάμενους σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, με βασικό στόχο την αποτροπή του σχηματισμού υπερκερδών.

ΑΡΘΡΟ 4

Επιβολή Έκτακτης Εισφοράς στα πλεονάζοντα κέρδη των Τραπεζών

Η απότομη αύξηση του επιτοκίου αναφοράς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά 4,5% μεταξύ του Ιουλίου του 2022 και του Σεπτεμβρίου 2023 και η συνακόλουθη αυξητική

μεταβολή των επιτοκίων στις τρέχουσες χορηγήσεις δανειοληπτών, έχει φέρει δυσβάστακτες επιβαρύνσεις στους οφειλέτες, που αποτυπώνονται ανάγλυφα στις οικονομικές καταστάσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Συγκεκριμένα μεταξύ 2021 και 2023 η αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους των πιστωτικών ιδρυμάτων ξεπερνά το 50% και στις προμήθειες το 15%. Αυτό συνέβη διότι στην Ελλάδα τα μέσα επιτόκια ξεπέρασαν - και ακόμα υπερβαίνουν σημαντικά - τόσο το επιτόκιο αναφοράς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας όσο και - έτι περαιτέρω - τον μέσο όρο επιτοκίων χορηγήσεων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων στην Ευρωζώνη.

Δεδομένου ότι, τα πλεονάζοντα ή “ουρανοκατέβητα” κέρδη περιγράφονται με σαφήνεια στην ευρωπαϊκή νομοθεσία και καθιστούν νομικό κεκτημένο ορισμού “πλεονάζοντα κέρδη” κάθε κλάδου της οικονομίας,

Επειδή, τα τραπεζικά ιδρύματα έχουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις περί τα 6 δισεκατομμύρια επιπλέον των εποπτικών υποχρεώσεων των stress tests για την κεφαλαιακή τους επάρκεια χωρίς να αποδίδουν την απαραίτητη πιστωτική επέκταση για τις ανάγκες της αγοράς και της κοινωνίας,

Επειδή, τη διετία 2022-2023 τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν καταγράψει αθροιστικά κέρδη 7,546 δισεκατομμύρια ευρώ,

Επειδή, την τελευταία διετία τα καθαρά έσοδα των συστημικών τραπεζών από τόκους ανέρχονται σε 13,5 δις,

κρίνεται αναγκαία η επιβολή έκτακτης συνεισφοράς 90% επί των πλεοναζόντων κερδών για να καλυφθεί η απώλεια του διαθέσιμου εισοδήματος οφειλετών και ρευστότητας μικρομεσαίων επιχειρήσεων την τελευταία διετία.

Τα πλεονάζοντα κέρδη για την επιβολή της Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης των πιστωτικών ιδρυμάτων προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ των φορολογητέων κερδών του 2023 και του μέσου όρου των κερδών των φορολογικών ετών 2019 έως και 2022, προσαυξημένου κατά 20%.

ΑΡΘΡΟ 5

ΜΕΤΡΑ ΜΕΙΩΣΗΣ/ΚΑΤΑΡΓΗΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

Τα τελευταία τρία χρόνια σκοπίμως η κυβέρνηση διατηρεί σε πολύ υψηλό επίπεδο τον ΦΠΑ σε όλο το φάσμα των πωλούμενων αγαθών όπως επίσης και τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (ΕΦΚ) στα καύσιμα. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την απομύζηση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών και στην πράξη μειώνει την κυκλοφορία του χρήματος στην αγορά, δημιουργώντας ασφυξία στη ρευστότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολλαπλασιάζοντας τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια νοικοκυριών και επιχειρήσεων, οδηγώντας πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε κλείσιμο.

Επιπλέον, είναι σαφές και αποδεδειγμένο από όλες τις μελέτες ότι οι πλέον άδικοι φόροι είναι οι έμμεσοι διότι πλήττουν τους φτωχότερους και αφήνουν αδιάφορους τους πλούσιους.

Τα παρακάτω αναφερόμενα μέτρα αφορούν στον εξορθολογισμό της φορολόγησης των αγαθών δια των έμμεσων φόρων και του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και συμβάλουν αποφασιστικά στην καταπολέμηση της ακρίβειας και στην αύξηση της κυκλοφορίας του χρήματος. Πιο συγκεκριμένα:

Μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα καύσιμα στο χαμηλότερο επιτρεπόμενο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι 421 ευρώ/1000 lt για την βενζίνη με μόλυβδο, στα 459 ευρώ /1000 lt για όλα τα είδη αμόλυβδης βενζίνης και σε 330 ευρώ/1000 lt για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης κινητήρων.

Θέσπιση μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ από την αποθήκη χονδρικής έως το ράφι, για 6 μήνες (με δυνατότητα επέκτασης κατά 6 επιπλέον μήνες, ανάλογα με την απόδοση του μέτρου στη μείωση των τιμών των αγαθών) για τα άλευρα και προϊόντα αυτών, δημητριακά και προϊόντα αυτών, κρέας, γαλακτοκομικά προϊόντα, αυγά, έλαια, λαχανικά και, γενικά, είδη βρεφικής διατροφής και ειδών περιποίησης βρεφών.

Η εφαρμογή του μέτρου από την αποθήκη χοντρικής έως το ράφι είναι αναγκαία διότι δεν είναι δημοσιονομικά ορθό ο λιανοπωλητής να καταβάλλει 24% ΦΠΑ στον προμηθευτή και να μην το εισπράττει αντίστοιχα από τον καταναλωτή.

Ο μηδενισμός του ΦΠΑ, ο οποίος παράγει δημοσιονομικό αποτύπωμα και είναι συνυπολογισμένο στο συνολικό κόστος των μέτρων που περιλαμβάνονται στην παρούσα πρόταση νόμου, κρίνεται αναγκαίος διότι σε συνδυασμό με την επιβολή πλαφόν στο μεικτό περιθώριο κέρδους μειώνει άμεσα τις τιμές κρίσιμων αγαθών σε ένα μεσοσταθμικό επίπεδο που αγγίζει το 30%.

Θεσπίζεται σε μόνιμη βάση και με την ολοκλήρωση του μέτρου της παραγράφου 2, η μείωση του ΦΠΑ στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι στο 21% για το σύνολο των αγαθών εκτός από τα περιλαμβανόμενα στις υπερκείμενες παραγράφους 2 και 3 (μετά την παρέλευση ενός έτους από την ψήφιση της παρούσας) για τα οποία θεσπίζεται η υπαγωγή τους στον μειωμένο και υπερμειωμένο συντελεστή 11% και 5% αντίστοιχα.

Θεσπίζεται η μείωση του ΦΠΑ σε 6% για την ύδρευση και η απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τις υπηρεσίες αποχέτευσης (όπως ίσχυε μέχρι το 2011).

ΑΡΘΡΟ 6

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ «ΑΓΡΟΚΙΝΗΣΗ»

Η σημαντική αύξηση του κόστους αγοράς πετρελαίου κίνησης, καθώς και οι αυξήσεις τιμών σε λοιπά αγαθά που προορίζονται για την φυτική και ζωική παραγωγή, έχει οδηγήσει σε αύξηση

του κόστους παραγωγής και λειτουργεί επιβαρυντικά τόσο για τους παραγωγούς, όσο και για τα ήδη επιβαρυνμένα νοικοκυριά από την ακρίβεια “απληστίας”.

Τα μέτρα του κεφαλαίου αυτού αφορούν αγρότες και κτηνοτρόφους, στους οποίους έχει αποδοθεί η ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη» ή του «επαγγελματία αγρότη ως νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα».

Προβλέπεται η χορήγηση ειδικής κάρτας “ΑΓΡΟΚΙΝΗΣΗΣ” για την οικονομική ενίσχυση φυσικών προσώπων, στα οποία έχει αποδοθεί η ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη» ή του «επαγγελματία αγρότη ως νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα». Η οικονομική ενίσχυση είναι ισόποση της επιστροφής ειδικού φόρου κατανάλωσης diesel κίνησης, που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε είδους εργασιών σχετικών με τη φυτική και ζωϊκή παραγωγή και αντιστοιχεί σε προκαθορισμένες ποσότητες πετρελαίου κινήτηρων, όπως αυτές προσδιορίζονται από τους εκάστοτε δείκτες μηχανικής απασχόλησης (απαιτούμενης ενέργειας). Το ανωτέρω ποσό προσαυξάνεται κατά 18%, ήτοι κατά το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ 24% και 6% και συνεπώς αντιστοιχεί με την καθιέρωση υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ.

Η διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι, αντί της επιστροφής τα χρήματα θα προκαταβάλλονται της καλλιεργητικής περιόδου μέσω της κάρτας και σύμφωνα με τα ποσά που εκάστοτε προκύπτουν από τους πίνακες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

Σκοπός του παρόντος είναι η κάλυψη του κατά περίπτωση μέγιστου μέρους του αυξημένου κόστους για την αγορά πετρελαίου κίνησης, αύξηση που οφείλεται στην επαναλαμβανόμενες κρίσεις που αντιμετωπίζει η χώρα, αλλά και στην ακρίβεια “απληστίας” και την αρρύθμιση αγοράς ενέργειας, ειδικά με την απώλεια του ρυθμιστικού ρόλου του δημοσίου.

Η αγορά ποσοτήτων πετρελαίου κίνησης που καλύπτεται από τα ποσά που πιστώνονται προς ενίσχυση αγροτών και κτηνοτρόφων, προορίζονται αυστηρά και μόνο για χρήση στην κατά είδος καλλιεργητική ή αναπαραγωγική περίοδο και πιστώνονται πριν την έναρξη αυτής.

Ορίζονται οι δικαιούχοι της ΚΑΡΤΑΣ ΑΓΡΟΚΙΝΗΣΗΣ.

Προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, που ρυθμίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την έκδοση, χορήγηση και χρήση της ΚΑΡΤΑΣ ΑΓΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 7

ΜΕΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αποτελεί μια δέσμη πρωτοβουλιών, που στόχο έχουν να θέσουν τα κράτη μέλη της ΕΕ σε τροχιά προς την πράσινη μετάβαση, με απώτερο στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Στο παραπάνω πλαίσιο προβλέπονται πολιτικές για τη διατροφική ασφάλεια, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- την επισιτιστική ασφάλεια, τη διατροφή και τη δημόσια υγεία, με τρόπο ώστε όλοι οι πολίτες της ΕΕ να έχουν πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή, θρεπτικά και βιώσιμα τρόφιμα
- την διατήρηση της οικονομικής "προσιτότητας" (affordability) των τροφίμων, με την παράλληλη παραγωγή δικαιότερων οικονομικών αποδόσεων, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα του τομέα εφοδιασμού της ΕΕ και προάγοντας το δίκαιο εμπόριο

Δεδομένου ότι οι τιμές στην αγορά ενέργειας για την φυτική και ζωϊκή παραγωγή είναι σημαντικά υψηλές, ενώ αυτή τη στιγμή υπάρχει μονοπώλιο στη διάθεση ειδικού τιμολογίου, προτείνουμε τη νομοθέτηση ειδικής έκπτωσης και ανώτατης τιμής διάθεσης, από κάθε πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να συμβάλλουμε άμεσα στη μείωση του κόστους

παραγωγής τροφίμων και κατ' επέκταση και στη μείωση των τελικών τιμών διάθεσης βασικών διατροφικών προϊόντων, ώστε οι καταναλωτές να έχουν πρόσβαση στα παραγόμενα αγαθά, σε προσιτές τιμές (διατήρηση της οικονομικής "προσιτότητας" των τροφίμων).

Με την παρ.1 προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας για διάθεση ειδικού προϊόντος ρεύματος - ειδικού τιμολογίου, για χρήση αποκλειστικά σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες της φυτικής και ζωικής παραγωγής.

Με την παρ.2 ορίζονται οι δικαιούχοι του ειδικού τιμολογίου αγροενέργειας

Με την παρ. 3 προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, που ρυθμίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διάθεση του παραπάνω προϊόντος και σε αντικατάσταση της ΚΥΑ 142196/10-11-87 περί "Μέτρων Αγροτικού Εξηλεκτρισμού".

ΑΡΘΡΟ 8

ΜΕΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ο τομέας της φυτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής δεν έχει μείνει αλώβητος από τις κερδοσκοπικές πρακτικές καθώς και σε αυτόν τον κλάδο εμφανίζονται εμπορικές πρακτικές, που επιβαρύνουν αδικαιολόγητα τις τιμές διάθεσης των αναγκαίων - για την καλλιέργεια και την κτηνοτροφία - προϊόντων. Σε διάφορες κατηγορίες προϊόντων παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις τιμών στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες τις Ε.Ε.. Τελικά το αποτέλεσμα των κερδοσκοπικών πρακτικών μεταφέρεται στον καταναλωτή μέσω και των αγροτικών προϊόντων.

Στο άρθρο 7 προβλέπεται στις προβλέψεις της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του νόμου 5045/2023 να προστεθούν η εμπορική διάθεση σε επαγγελματίες αγρότες, κτηνοτρόφους και συνεταιριστικές ομάδες και συνεταιρισμούς αυτών λιπασμάτων και ζωοτροφών, για την παραγωγή ωμών δημητριακών παντός είδους, αλεύρων, ηλίανθου φυτικών ελαίων, ώστε το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα να μην υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προ της 31ης Δεκεμβρίου 2021

ΑΡΘΡΟ 9

«ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ »

Στο άρθρο αυτό προτείνεται η **θέσπιση μηχανισμού ελέγχου των τιμών των αγροτικών προϊόντων**, με αφετηρία το στάδιο της παραγωγής τους, εν συνεχεία της αποθήκευσης, διάθεσης, μεταποίησης και τελικής πώλησης αυτών στον καταναλωτή.

Η αναγκαιότητα της προτεινόμενης ρύθμισης συνίσταται στην εξάλειψη ή έστω άμβλυνση του φαινομένου, που διαπιστώνεται στην Χώρα μας, όπου, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Eurostat, μεταξύ όλων των Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **έχουμε την μεγαλύτερη απόκλιση τιμών** από τον πρώτο κρίκο της αλυσίδας, που είναι η τιμή διάθεσης του προϊόντος, που δικαιούται ο παραγωγός στο «χωράφι», μέχρι τον τελευταίο κρίκο της αλυσίδας, που είναι η τιμή διάθεσης του προϊόντος, την οποία πληρώνει ο καταναλωτής «στο ράφι» των καταστημάτων λιανικής πώλησης ή στους «πάγκους» των λαϊκών αγορών.

Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί, στο βαθμό που λειτουργούν, και η επιβολή προστίμων σε εταιρίες, που κερδοσκοπούν κατά την πώληση βασικών καταναλωτικών αγαθών και προϊόντων, συνιστά μια παρέμβαση «τελικού σταδίου», η οποία λειτουργεί κατασταλτικά.

Η ουσιαστική αντιμετώπιση του φαινομένου της ακρίβειας και της μείωσης του εισοδήματος των νοικοκυριών, μπορεί να πραγματοποιηθεί με την παρέμβαση «εν τη γενέσει». Δηλαδή με την λήψη μέτρων προληπτικής αποτροπής της αισχροκέρδειας, η οποία θα λειτουργεί προς πραγματικό όφελος της ελληνικής οικογένειας και του ελληνικού νοικοκυριού, καθώς θα εξασφαλίζει την διαφάνεια και την θεμιτή κερδοφορία όλων των κρίκων της αλυσίδας παραγωγής και τελικής διάθεσης του προϊόντος στον καταναλωτή.

ΑΡΘΡΟ 10

Διοικητικά μέτρα κατά των επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας τροφίμων, βιομηχανικών αγαθών και αγροεφοδίων που παραβιάζουν το άρθρο 1 της παρούσας

Το άρθρο 10 της πρότασης νόμου αφορά την επιβολή διοικητικών μέτρων κατά των επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας τροφίμων, βιομηχανικών αγαθών και αγροεφοδίων που παραβιάζουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 της παρούσας

Πιο συγκεκριμένα η πρώτη παράγραφος **αφορά την ισχυροποίηση του μηχανισμού επιβολής προστίμων σε περιπτώσεις βεβαίωσης παραβάσεων της κείμενης νομοθεσίας περί αθέμιτης κερδοφορίας καθώς και τη θεσμοθέτηση αναγκαστικού αποκλεισμού των επιχειρήσεων που παραβαίνουν τη νομοθεσία περί αθέμιτης κερδοφορίας ή περί ελεύθερου ανταγωνισμού για πέντε (5) έτη από όλες τις δημόσιες συμβάσεις αξίας άνω των δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) μέσω της δημιουργίας Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραβατών που υποχρεούνται να ελέγχουν όλες οι αναθέτουσες αρχές κατά τη διάρκεια και σε κάθε περίπτωση πριν την ολοκλήρωση του δημόσιου διαγωνισμού.**

Η παράγραφος 1 διευρύνει τους αναγκαστικούς λόγους αποκλεισμού από δημόσιες συμβάσεις ως προς τις παραβάσεις του νόμου περί αισχροκέρδειας επί πέντε (5) έτη σε περίπτωση τελεσίδικης επιβολής προστίμου και διευκρινίζει το πρακτικό πλαίσιο ελέγχου του αν συντρέχουν λόγοι αναγκαστικού αποκλεισμού αναφορικά με παραβάσεις της νομοθεσίας περί αισχροκέρδειας και ανταγωνισμού μέσω της θέσπισης **Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραβατών** υπ' ευθύνη της ΔΙ.Μ.Ε.Α, προς ενημέρωση του οποίου υποχρεούνται τόσο η ΔΙ.Μ.Ε.Α αυτή καθεαυτή όσο και η Επιτροπή Ανταγωνισμού και προς έλεγχο του οποίου υποχρεούνται όλες οι αναθέτουσες δημόσιες αρχές σε περίπτωση δημόσιου διαγωνισμού αξίας που υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000€). Στόχος της παρούσας νομοθετικής παρέμβασης είναι η δημιουργία επιπλέον κινήτρου προς συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία περί ανταγωνισμού και αθέμιτης κερδοφορίας, συνδέοντας την μη παραβατική συμπεριφορά με την δυνατότητα συμμετοχής σε δημόσιους διαγωνισμούς σημαντικής αξίας. Εξαιρέσεις προβλέπονται μόνο για αναγκαστικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος με εχέγγυο διαφάνειας την πρότερη ενημέρωση της Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων για κάθε αιτιολογημένη απόφαση εξαίρεσης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Η παράγραφος 2 εναρμονίζει το πλαίσιο υπολογισμού προστίμων της παρ. 5 άρθρο 54 του ν. 5045 του 2023 με την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία περί ανταγωνισμού και τις

διεθνείς πρακτικές περί επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών προστίμων σε περιπτώσεις παραβιάσεων που αποφέρουν οικονομικό όφελος σε επιχειρήσεις. Το παρόν πλαίσιο χρήζει μεταρρύθμισης καθώς έχει αποδειχθεί αναποτελεσματικό και άδικο, καθώς φέρνει πολυεθνικές με τζίρο δεκάδων δισεκατομμυρίων αντιμέτωπες με ισοϋψές πρόστιμο έως 1 εκατομμύριο ευρώ (1.000.000€) με μικρότερες επιχειρήσεις με τζίρο μερικών εκατοντάδων χιλιάδων. Σε εφαρμογή της αρχής της Αναλογικότητας προσαρμόζεται ο τρόπος υπολογισμού των προστίμων ώστε να λαμβάνει ως πλαίσιο το ύψος του κύκλου εργασιών της αισχροκερδούσας επιχείρησης με ανώτατο όριο το 10% της χρήσης του προηγούμενου έτους, και λαμβάνοντας τις αναγκαίες πρόνοιες για περιπτώσεις που η επιχείρηση ανήκει σε επιχειρηματικό όμιλο ή μεταβιβάζεται ή αναμορφώνεται προς αποφυγής της πληρωμής του επιβληθέντος προστίμου. Παράλληλα, ειδική μνεία γίνεται στους παράγοντες που οφείλει να λαμβάνει υπόψιν η ΔΙ.Μ.Ε.Α, εξασφαλίζοντας πώς τα επιβληθέντα πρόστιμα επιτυγχάνουν τον αποτρεπτικό τους στόχο και συμβαδίζουν με το δικαιοκρατικά κεκτημένα.

ΑΡΘΡΟ 11

ΜΕΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΡΤΑΣ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΕ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Το άρθρο 11 της πρότασης νόμου αφορά στη σημαντική υποστήριξη των εργαζομένων που χρησιμοποιούν τα ΜΜΜ για να πηγαίνουν στην εργασία τους. Παράλληλος στόχος είναι η σημαντική τόνωση της χρήσης των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, τη μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου και τη μείωση των εκπομπών CO₂.

Οι εργαζόμενοι που χρησιμοποιούν τα ΜΜΜ κατά κύριο λόγο επιλέγουν τη μηνιαία κυρίως κάρτα, καθώς και την τριμηνιαία, εξαμηνιαία, ετήσια κάρτα.

Η πρόταση αφορά στα μέσα του Ομίλου ΟΑΣΑ (Αθήνα) και του ΟΑΣΘ (Θεσσαλονίκη)

Η μετακίνηση των εργαζομένων αποτελεί ένα κοινωνικό δημόσιο αγαθό και πρέπει να παρέχεται σε υψηλά επίπεδα ποιότητας, αλλά και σε εύλογο κόστος.

Πίνακας Τιμολογιακής Πολιτικής Καρτών Μέσων ομίλου ΟΑΣΑ (ΟΣΥ, ΣΤΑΣΥ)

Α. Κάρτες απεριορίστων διαδρομών¹ (πλην Αεροδρομίου)

	ΜΗΝΙΑΙΑ (30ημ.)	ΤΡΙΜ (90ημ.)	ΕΞΑΜΗΝ(180η μ)	ΕΤΗΣΙΑ(365η μ)
ΟΛΟΚΛ (ισχύουσα)	27	78	155	300
ΟΛΟΚΛ Πρόταση ΣΥΡΙΖΑ	10	30	60	120

¹ Με όλα τα μέσα αρμοδιότητας ΟΑΣΑ: Λεωφορεία, Τρόλεϊ, Τραμ, Ηλεκτρικό Σιδηρόδρομο, Μετρό (μέχρι Κορωπί) και στην ΤΡΑΙΝΟΣΕ (στο τμήμα του Προαστιακού Μαγούλα-Πειραιάς-Κορωπί), για 30 πλήρη 24ωρα από την πρώτη επικύρωσή του σε πύλη σταθμού του μετρό ή σε επικυρωτικό μηχάνημα στα Λεωφορεία, Τρόλεϊ, Τραμ. Δεν ισχύει στις λεωφορειακές γραμμές EXPRESS του Αεροδρομίου, στη γραμμή Χ80 και στο Μετρό στο τμήμα Κορωπί-Αεροδρόμιο.

ΜΕΙΩΜ (ισχύουσα)	13,50	39	77,5	150
Μειωμένο Πρόταση ΣΥΡΙΖΑ	5	15	30	60

**Β. Κάρτες απεριορίστων διαδρομών² Μέσων ομίλου ΟΑΣΑ (ΟΣΥ, ΣΤΑΣΥ)
(και Αεροδρομίου)**

	ΜΗΝΙΑΙΑ (30ημ.)	ΤΡΙΜ (90ημ.)	ΕΞΑΜΗΝ(180η μ)	ΕΤΗΣΙΑ(365η μ)
ΟΛ	45	129	228	446
ΟΛ- Πρόταση ΣΥΡΙΖΑ	30	90		120
ΜΕΙΩΜ	22,50	64,50	114	223
Μειωμένο Πρόταση ΣΥΡΙΖΑ	5	15	30	60

² Για όλα τα μέσα και από και προς το Αεροδρόμιο «Ελ.Βενιζέλος»

Γ. Πίνακας Τιμολογιακής Πολιτικής Καρτών Μέσων ΟΑΣΘ

	ΜΗΝΙΑΙΑ	ΤΡΙΜ	ΕΞΑΜΗΝ	ΕΤΗΣΙΑ
ΟΛΟΚΛ (ισχύουσα)	27	75,60	135	243
ΟΛΟΚΛ Πρόταση ΣΥΡΙΖΑ	10	30	60	120
ΜΕΙΩΜ (ισχύουσα)	13,50	38	67,5	121,5
Μειωμένο Πρόταση ΣΥΡΙΖΑ	5	15	30	60

Με την πρόταση νόμου του ΣΥΡΙΖΑ, αναμένεται να αυξηθεί η χρήση των καρτών απεριορίστων διαδρομών, να αυξηθεί ο αριθμός των χρηστών των ΜΜΜ.

Η πρόταση ενισχύει σημαντικά τους/τις εργαζόμενους/νες στην καθημερινή μετακίνηση προς την εργασία τους.

Παράλληλα, επειδή θα αυξηθεί ο αριθμός των χρηστών, θα υπάρξει μείωση της χρήσης του ΙΧ, υποβοήθηση του κυκλοφοριακού και μείωση των εκπομπών θερμοκηπίου.

Επιπλέον με τη νέα τιμολογιακή πολιτική αναμένεται σημαντική μείωση της εισιτηροδιαφυγής.

ΑΡΘΡΟ 12

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από την Δημοσίευσή του.